

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžso/235/2015
Identifikačné číslo spisu: 8014200504
Dátum vydania rozhodnutia: 25.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8014200504.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: 1. Miroslaw Stanislaw Źurowski - ART MEDIA, s miestom činnosti podniku zahraničnej osoby 089 01 Svidník, Bardejovská 220, IČO: 45 902 402, 2. W. N. B., občan R. republiky, trvale bytom R. republika, XX-XXX B., B., obaja právne zastúpení JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom v Prešove, Masarykova 2, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom 813 63 Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8 a 10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 10. februára 2014 č. 15586-3/2014-BA, o odvolaní žalobcu v 1. rade proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 4. júna 2015 č. k. 4S/34/2014-51, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 4. júna 2015 č. k. 4S/34/2014-51 vo výroku o zamietnutí žaloby z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo 4. júna 2015 č. k. 4S/34/2014-51 zamietol žalobu žalobcu v 1. rade podľa § 250j ods. 1 O.s.p. a náhradu trov konania mu nepriznal. Konanie o žalobe žalobcu v 2. rade vylúčil na samostatné konanie.

V správnom konaní vydala Sociálna poisťovňa pobočka Svidník rozhodnutie č. 5427-15/2013-SK zo dňa 3. októbra 2013, podľa ktorého W. N. B., nar. XX. Y. XXXX, zamestnancovi zamestnávateľa Miroslaw Stanislaw Źurowski - ART MEDIA, s miestom činnosti podniku zahraničnej osoby 089 01 Svidník, Bardejovská 220, IČO: 45 902 402, zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy (ďalej len „povinné poistenie“) uplynutím dňa 30. novembra 2012. Žalovaná ako druhostupňový orgán rozhodnutím č. 15586-3/2014-BA zo dňa 10. februára 2014 odvolanie zamestnávateľa a odvolanie zamestnanca zamietla a rozhodnutie pobočky potvrdila.

V odôvodnení rozsudku Krajský súd v Prešove uviedol, že ustanovenie § 250 ods. 2 O.s.p. definuje, že žalobcom je osoba, ktorá bola ukrátená na subjektívnych právach, čo teda znamená, že ten, kto o sebe

tvrdí, že je žalobcom, musí byť súčasne aktívne legitimovaný hmotnoprávne. Znamená to, že v jeho prípade musí ísť o skutočné ukrátenie na jeho subjektívnych právach. Nedostatok aktívnej hmotnoprávnej legitimácie, t.j. ak takáto osoba nebola ukrátená na svojich subjektívnych právach, má za následok, že súd žalobu zamietne. Z obsahu žaloby je podľa názoru krajského súdu evidentné, že žalobca v 1. rade namieta iné porušenie práv ako účastníka konania resp. porušenie práv jeho zamestnancov. Aj keby napadnutými rozhodnutiami alebo postupom boli porušené právne predpisy Slovenskej republiky, resp. nariadenia Rady ES, z príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku bez pochybností vyplýva povinnosť tvrdenia o porušení vlastných subjektívnych práv priamo žalobcu v 1. rade a nikoho iného. Mal za nesporné, že žalobca v 1. rade vo vzťahu k vytýkaným procesným pochybeniam neuviedol, aké jeho konkrétne subjektívne práva boli týmito pochybeniami porušené. Konštatoval, že nedodržanie zákonnej lehoty, porušenie princípu rovnakého zaobchádzania, vykonanie kontroly v rozpore so zákonom, porušenie zásady dvojinstančnosti, či prejudikovanie rozhodnutia, žalobca v žalobe vo vzťahu k porušeniu svojich subjektívnych práv žiadnym spôsobom nevyargumentoval. Krajský súd preto dospel k záveru, že rozhodnutie a postup žalovanej vo vzťahu k žalobcovi v 1. rade je v súlade so zákonom, keď jeho subjektívne práva porušené neboli a preto žalobu vo vzťahu k tomuto žalobcovi ako nedôvodnú zamietol.

Vo vzťahu k žalobcovi v 2. rade krajský súd konštatoval, že z vykonaného dokazovania a z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že vo vzťahu k otázke účinného doručenia napadnutého rozhodnutia žalovanej tomuto účastníkovi, vzhľadom na okolnosti doručovania rozhodnutia a vrátenie poštovej zásielky ako nedoručenej, je potrebné zo strany žalobcu v 2. rade v ďalšom konaní preukázať súdu včasnosť podania žaloby, a to z pohľadu možného uplatnenia fikcie doručenia, bez čoho nie je možné v konaní o žalobe žalobcu v 2. rade ďalej riadne konať a vecne ju prejednať. Preto ju súd vylúčil na samostatné konanie.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v 1. rade v zákonnej lehote odvolanie čo do výroku o zamietnutí žaloby a nepriznaní náhrady trov konania. Namietal, že rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, týkajúcim sa zákonnosti napadnutých rozhodnutí správnych orgánov, ako aj postupu im predchádzajúceho. Navrhol rozsudok v zamietajúcej časti zmeniť, rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov zrušiť a priznať mu vyčíslenú náhradu trov konania. Tvrdil, že postupom žalovanej a jej organizačnej zložky došlo k porušeniu viacerých jeho subjektívnych práv, konkrétne práva na spravodlivý proces, ktoré zahŕňa aj právo na zákonné administratívne konanie, právo na fungovanie verejnej správy na princípe tzv. dobrej správy (good administration), právo na dodržiavanie základných zásad správneho konania a porušenie subjektívneho práva vlastníť majetok, práva na podnikanie za rovnakých podmienok ako domáce subjekty a právo na dosahovanie zisku vlastnou činnosťou. Namietal, že v dôsledku vydaných rozhodnutí má značné ťažkosti s udržaním doterajších zamestnancov a náborom nových, pretože ich príslušné organizácie odmietajú zaregistrovať pre platenie sociálneho a zdravotného poistenia na území Slovenskej republiky. V dôsledku toho sa dostáva do bezvýhodiskovej situácie, v ktorej pri znižujúcom sa počte zamestnancov nie je schopný dodržať zmluvné podmienky s obchodnými partnermi, čím o nich prichádza, prichádza o zisk zo zákaziek a hrozia mu aj sankcie za neplnenie dojednaných zmlúv a súdne spory. Rozhodnutie žalovanej označil za nepreskúmateľné a arbitrálne. Nesúhlasil s argumentáciou prvostupňového súdu o tom, že zo žaloby žalobcu v 1. rade nevyplýva žiadne porušenie jeho subjektívnych práv. Už aj len porušenie základných zásad správneho konania, ako v tomto prípade, je porušením subjektívnych práv žalobcu v 1. rade ako účastníka správneho konania. Namietal tiež, že nemal možnosť vyjadriť sa k argumentom súvisiacim s nepreukázaním registrovaného miesta podnikania zamestnávateľa, nakoľko po prvýkrát boli spomenuté až v druhostupňovom rozhodnutí žalovanej. Opakovane poukázal na list žalovanej - oznámenie, týkajúce sa spoločností, ktoré na území Slovenskej republiky vykonávajú činnosť ako tzv. schránkové firmy zo dňa 25.07.2013, v ktorom žalovaná informuje príslušný poľský orgán sociálneho zabezpečenia (ZUS, Department Ubezpieczen i Sladek) o tom, že zamestnanci žalobcu v 1. rade a ďalších vybraných zamestnávateľov nepodliehajú slovenským právnym predpisom a o tom, že v prípade podania odvolania zo strany žalobcu v 1. rade a ďalších zamestnávateľov tieto zamietne a potvrdí rozhodnutia svojich organizačných zložiek, čím podľa jeho názoru došlo k nepripustnému prejudikovaniu

rozhodnutia v odvolacom konaní. Trval na tom, že do kompetencie žalovanej nepatrí kompetencia na uskutočnenie kontroly a namietal aj spôsob jej vykonania.

Žalovaná sa vo vyjadrení k odvolaniu pridržiavala dôvodov uvedených už vo svojom vyjadrení k žalobe. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S. s. p.“).

Podľa § 492 ods. 2 S. s. p., odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Keďže v prejednávanej veci začalo odvolacie konanie pred nadobudnutím účinnosti Správneho súdneho poriadku, odvolací súd ďalej konal podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. bez pojednávania, a dospel jednomyselne k záveru, že je potrebné ho v odvolaní napadnutej časti zrušiť.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250 ods. 1 O. s. p., účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Podľa § 246c ods. 1 O. s. p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Z administratívneho spisu žalovanej mal odvolací súd za preukázané, že účastníkom správneho konania bol aj pán W.i ako zamestnanec zamestnávateľa Mirosław Stanisław Żurowski - ART MEDIA, s miestom činnosti podniku zahraničnej osoby 089 01 Svidník, Bardejovská 220, IČO: 45 902 402. Krajský súd s týmto účastníkom konania konal ako so žalobcom v 2. rade (ktoré označenie však odvolací súd predovšetkým s ohľadom na zachovanie kontinuity a prehľadnosti rozhodnutia nenechal) a to na tom základe, že uznesením zo dňa 14. apríla 2015 na návrh žalobcu v 1. rade pripustil vstup pána B. do konania na strane žalobcu. Ako však z predloženého spisového materiálu nepochybne vyplýva, pán W. N. B. žalobu na preskúmanie rozhodnutia, ktorým žalovaná rozhodla, že mu ako zamestnancovi žalobcu v 1. rade povinné poistenie podľa slovenskej legislatívy zaniklo uplynutím dňa 30. novembra 2012, nepodal.

Krajský súd navyše v konaní aplikoval ustanovenie § 92 ods. 1 O.s.p., napriek tomu, že v správnom súdnictve je okruh účastníkov konania upravený osobitne, ktorá okolnosť predstavuje limit pre aplikáciu ustanovení prvej, tretej a štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 246c O.s.p.), keďže otázka účastníkov konania v správnom súdnictve priamo upravená je a je upravená odlišne.

Z uvedeného dôvodu uznesenie Krajského súdu v Prešove zo 14. apríla 2015 č. k. 4S/34/2014-36 o pripustení vstupu pána W. N. B. do konania na strane žalobcu bolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 9Sžso/236/2015 z 25. októbra 2017 zrušené. Táto skutočnosť má nevyhnutne za následok, že v konaní pred krajským súdom nie je definitívne ustálený okruh účastníkov konania, pre ktorú okolnosť bolo potrebné rozsudok krajského súdu v odvolaní napadnutej časti zrušiť s poukazom na ustanovenie § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. a vec krajskému súdu vrátiť na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní sa krajský súd za účelom ustálenia okruhu účastníkov konania bude opätovne otázkou účasti pána W. na konaní zaoberať, pričom zohľadní jeho procesné postavenie tak, aby zodpovedalo skutkovému stavu vyplývajúcejmu z kompletného spisového materiálu. Rozhodnutie žalovanej následne preskúma v medziach žaloby a vo veci znovu rozhodne. V novom rozhodnutí zároveň rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Pre prípad, že žalobca v 1. rade bude na svojom návrhu zo dňa 29. januára 2015 (č.l. 27 súdneho spisu) naďalej trvať, bude povinnosťou krajského súdu opätovne rozhodnúť aj o tomto jeho návrhu.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.